

Initiativ för att tillsätta ett tillfälligt utskott för att utvärdera förtroendet för tekniska utskottet

Kommunstyrelsen 28.09.2026 § 250

Beredare: tf förvaltningschef Riikka Strandström,
riikka.strandstrom(at)sipoo.fi

Ett initiativ om att inleda förfarandet som avses i 34–35 § i kommunallagen lämnades in till kommunens registrering 24.9.2026 enligt bilagan. De som har undertecknat initiativet begär med motivering att fullmäktige inleder en utvärdering av förtroendet för tekniska utskottet och eventuellt återkallar förtroendeuppdragen och tillsätter ett tillfälligt utskott för detta ändamål. 11 fullmäktigeledamöter har undertecknat initiativet. Initiativet bifogas till denna paragraf.

Enligt 34 § 1 mom. i kommunallagen kan fullmäktige under pågående mandattid återkalla uppdragen för de förtroendevalda som fullmäktige har valt till kommunens eller samkommunens organ eller till ett organ som är gemensamt för kommunerna, om de eller någon av dem inte har fullmäktiges förtroende. Beslutet om återkallande av uppdrag gäller alla förtroendevalda i organet.

Enligt 34 § 2 mom. i kommunallagen kan fullmäktige under pågående mandattid återkalla uppdragen för ordföranden eller vice ordföranden i fullmäktige och de organ som den valt, om de eller någon av dem inte har fullmäktiges förtroende. Beslutet om återkallande av uppdrag gäller presidiet i dess helhet.

Ärendet väcks på framställning av kommunstyrelsen eller om minst en fjärdedel av ledamöterna i fullmäktige har tagit initiativ till det. Initiativet som lämnades in 24.9.2026 har undertecknats av 11 fullmäktigeledamöter, vilket utgör 25,6 procent av fullmäktigeledamöterna.

Enligt 35 § i kommunallagen kan fullmäktige tillsätta ett tillfälligt utskott som ska bereda ärendet, när ett i 34 § i kommunallagen avsett ärende som gäller återkallande av förtroendeuppdrag har väckts. Det tillfälliga utskottets ledamöter ska vara ledamöter eller ersättare i fullmäktige.

I 93 § i kommunallagen föreskrivs om att kommunstyrelsen ska bereda de ärenden som behandlas i fullmäktige, med undantag för vissa ärenden som utesluts i paragrafen. Tillsättandet av ett tillfälligt utskott har inte uteslutits från beredningsplikten. Efter att ärendet har väckts ska kommunstyrelsen bereda till fullmäktige för beslut om det ska tillsätta ett tillfälligt utskott som ska bereda ärendet. Då är det tillräckligt att kommunstyrelsen föreslår fullmäktige att ett tillfälligt utskott tillsätts eller inte och ger ärendet till fullmäktige för behandling.

Fullmäktige fattar beslutet om fullmäktigeledamöternas initiativ leder till att ett tillfälligt utskott tillsätts. Eventuellt tillsättande av ett tillfälligt utskott ska avgöras med fullmäktiges majoritet. Om fullmäktige beslutar att inte tillsätta ett tillfälligt utskott, avskrivs ärendet.

Enligt 35 § i kommunallagen ska det tillfälliga utskottet som tillsätts av fullmäktige bereda ett eventuellt återkallande av förtroendeuppdragen. Beslutet ska motiveras och motiveringen ska inkludera orsaken till bristen på förtroende. Eventuellt återkallande av förtroendeuppdragen i enlighet

med 34 § i kommunallagen kan basera sig på politisk prövning. Motiveringen ska dock vara saklig och inte basera sig på godtycke.

Enligt Kommunförbundets anvisning ska antalet ledamöter i utskottet inte vara alltför stort för att arbetet i det tillfälliga utskottet ska vara så effektivt som möjligt. Ett lämpligt antal ledamöter i utskottet är fem, högst sju ledamöter. Det är befogat att ledamöterna i utskottet har personliga ersättare. Vid valet måste man också beakta kraven i jämställdhetslagen. Enligt 4 a § i jämställdhetslagen ska kvinnor och män vara representerade bland ledamöterna och ersättarna till minst 40 procent vardera. Dessutom är det skäl att fästa vikt vid att sammansättningen är representativ och försöka se till att olika åsiktsriktningar är representerade i utskottet. Utskottets ordförande och vice ordförande ska vara ordinarie fullmäktigeledamöter.

Om fullmäktige beslutar att tillsätta ett tillfälligt utskott, ska det tillfälliga utskottet reservera ett i 34 § i förvaltningslagen avsett tillfälle för ledamöterna och ersättarna i tekniska utskottet att bli hörda om grunderna till det förlorade förtroendet och bereda det egentliga ärendet till fullmäktige för beslut.

De förtroendevalda vars förtroendeuppdrag återkallas ska ges ett tillfälle att avge sin förklaring med grunderna till förlorat förtroende och yrkandet på återkallande av förtroendeuppdrag. Hörandet ska utföras av det tillfälliga utskott som svarar för beredningen. Hörandet av parterna baseras på 34 § i förvaltningslagen, som föreskriver att innan ett ärende avgörs skall en part ges tillfälle att framföra sin åsikt om ärendet och avge sin förklaring med anledning av sådana yrkanden och sådan utredning som kan inverka på hur ärendet kommer att avgöras.

Enligt 33 och 36 § i förvaltningslagen ska en part underrättas om syftet med hörandet samt om fristen att ge en förklaring. Tidsfristen ska vara tillräckligt lång med hänsyn till ärendets karaktär. En part ska samtidigt underrättas om att ärendet kan avgöras även om fristen inte iakttas.

Enligt 35 § 3 mom. i kommunallagen ska det tillfälliga utskottet inhämta kommunstyrelsens utlåtande i ärenden som det ska bereda. Huvudregeln är att kommunstyrelsen ges tillfälle att ge sitt utlåtande i ärendet efter att parterna har hörts och innan ärendet förs till fullmäktige för behandling.

Jäv

Eftersom fullmäktigeledamöternas initiativ gäller återkallandet av tekniska utskottets förtroendeuppdrag är ledamöterna i tekniska utskottet jäviga att behandla ärendet i kommunstyrelsen. När 93 § i kommunallagen förutsätter dock att kommunstyrelsen ska bereda de ärenden som behandlas i fullmäktige, ska kommunstyrelsen utan att närmare behandla ärendet ge till fullmäktige för beslut om ett tillfälligt utskott ska tillsättas för att behandla återkallandet av förtroendeuppdragen, dvs. om initiativet leder till fortsatt beredning.

Om de förtroendevalda vars uppdrag återkallas också är fullmäktigeledamöter, är de enligt HFD:s beslut ändå inte jäviga att delta i behandlingen av återkallelseärendet i fullmäktige (HFD 1998:19).

Att en fullmäktigeledamot har undertecknat fullmäktigeinitiativet om återkallande kan inte anses göra honom eller henne till part i ärendet i den bemärkelsen att han eller hon vore jävig att delta i behandlingen av ärendet i fullmäktige. Den som har undertecknat initiativet kan också utses till ledamot i det tillfälliga utskott som bereder ärendet.

På det tillfälliga utskottet tillämpas jävsgrunderna i 28 § 1 mom. i förvaltningslagen, dvs. bedömningen av jäv är striktare än vid jäv för fullmäktigeledamöter i fullmäktige. Det tillfälliga utskottets uppgift är att för fullmäktige bereda de ärenden som gäller återkallande av uppdraget för organet. Till utskottet bör inte väljas en fullmäktigeledamot vars i 28 § i förvaltningslagen avsedda närstående är en sådan ledamot eller ersättare, eftersom de är jäviga att bereda återkallandet av det egna eller den närståendes uppdrag och därför inte kan delta i utskottets arbete.

I initiativet som lämnats in till registreringen 24.9.2026 och som undertecknats av 11 fullmäktigeledamöter föreslås en tidsfrist för ärendets behandling i fullmäktige. Antalet ledamöter och ersättare i tekniska utskottet är sammanlagt 14 personer. Enligt god förvaltningssed ska kallelse till hörande ges cirka 1–2 veckor före hörandet. Fullmäktige behandlar initiativet och tillsättandet av ett tillfälligt underskott vid sitt sammanträde 5.10.2026. Således följer tidsfristen 16.11.2026 som föreslås i initiativet inte god förvaltningssed, eftersom det tillfälliga utskottet som eventuellt tillsätts ska ges tillräckligt med tid att noggrant bereda ärendet.

Föredragande

Kommundirektör Grannas Mikael

Förslag

Kommunstyrelsen beslutar med ovannämnda motivering

1. att konstatera att ärendet väcks som utvärdering av förtroendet för tekniska utskottet och eventuell återkallande av förtroendeuppdrag som ledamöter i tekniska utskottet i enlighet med 34 § i kommunallagen.

Dessutom beslutar kommunstyrelsen föreslå fullmäktige att fullmäktige

2. tillsätter ett tillfälligt utskott som avses i 35 § i kommunallagen för att bereda utvärdering av förtroendet för tekniska utskottet och eventuell återkallande av förtroendeuppdrag som ledamöter i tekniska utskottet,

3. utser fem ledamöter och deras personliga ersättare i det tillfälliga utskottet bland de förtroendevalda eller ersättarna och beaktar gällande bestämmelser om valbarhet, jäv och jämställdhet,

4. utser en ordförande och en vice ordförande för det tillfälliga utskottet bland ledamöterna,

5. beslutar att det tillfälliga utskottet sammanställer allt material som är nödvändigt för att avgöra ärendet och utreder förutsättningar för fortsatt förtroende för tekniska utskottet och

6. beslutar att utskottets arbete följer bestämmelserna i kommunens förvaltningsstadga till tillämpliga delar, att utskottet behandlar ärenden utgående från ordförandens redogörelse och att utskottet kan utse en sekreterare.

Behandling

Eftersom fullmäktigeledamöternas initiativ gäller återkallande av tekniska utskottets uppdrag, är tekniska utskottets ledamöter jäviga i behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen. Med hänvisning till 28 § 1 mom. 1 punkten i förvaltningslagen anmälde tekniska utskottets ledamot Carola Juselius och tekniska utskottets ersättare Tapio Virtanen jäv och deltog inte i behandlingen av ärendet. Carola Juselius och Tapio Virtanen avlägsnade sig från sammanträdet under ärendets behandling.

Tf förvaltningschef Riikka Strandström redogjorde för ärendet vid sammanträdet.

Beslut

Kommunstyrelsen godkände enhälligt föredragandens förslag.
Paragrafen justerades omedelbart.

Bilagor

Fullmäktige 05.10.2026 § 77

887/00.00.01.01/2026

Kommunstyrelsens förslag

Fullmäktige

1. tillsätter ett tillfälligt utskott som avses i 35 § i kommunallagen för att bereda utvärdering av förtroendet för tekniska utskottet och eventuell återkallande av förtroendeuppdrag som ledamöter i tekniska utskottet,
2. utser fem ledamöter och deras personliga ersättare i det tillfälliga utskottet bland de förtroendevalda eller ersättarna och beaktar gällande bestämmelser om valbarhet, jäv och jämställdhet,
3. utser en ordförande och en vice ordförande för det tillfälliga utskottet bland ledamöterna,
4. beslutar att det tillfälliga utskottet sammanställer allt material som är nödvändigt för att avgöra ärendet och utreder förutsättningar för fortsatt förtroende för tekniska utskottet och
5. beslutar att utskottets arbete följer bestämmelserna i kommunens förvaltningsstadga till tillämpliga delar, att utskottet behandlar ärenden utgående från ordförandens redogörelse och att utskottet kan utse en sekreterare.

Behandling

Ordföranden konstaterade att fullmäktige hade i det föregående ärendet beviljat Jokke Härmä avsked från förtroendeuppdraget som tekniska utskottets ordförande och ledamot. Ordföranden frågade om fullmäktige kan enhälligt avkasta kommunstyrelsens förslag efter ändringar i omständigheterna.

Beslut

Fullmäktige avkastade kommunstyrelsens förslag enhälligt.

Bilagor

Bilaga 1 - Initiativ om att tillsätta ett tillfälligt utskott

Bilaga 2 - Återkallande av förtroendeuppdrag till följd av förlorat förtroende